

PŘESED A ČKAIT

Otevřený dopis k návrhu zákona o ochraně památkového fondu

Při surfování po internetu jsem se dostal k **Vyjádření České komory architektů (ČKA) k návrhu zákona o ochraně památkového fondu** ze dne 21. ledna 2016. Na webových stránkách ČKA jsem se dozvěděl, že se v Poslanecké sněmovně konala konference ČKA s názvem Legislativa v památkové péči. Škoda, že jsem nemohl být přítomen. Ale byl jsem 14. dubna 2015 pozván na Ministerstvo kultury k projednání rozporu k § 14 uvedeného zákona (viz doporučující připomínka ČKA). O co šlo: kolegové architekti zase – jak je jim vlastní – usilují o dominantní postavení v oblasti projektování. Podle jejich názoru jsou jenom oni oprávněni zpracovat projektovou dokumentaci pro nemovité kulturní památky a stavby nacházející se v památkově chráněných oblastech. S tím nemohu souhlasit; také na uvedeném jednání jsme trvali na našem stanovisku, aby se oprávnění k projektování řešilo jedi ně v souladu a v rámci zákona č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě. Tehdy se jeden člen delegace ČKA neudržel a velmi emotivně reagoval na naši podmínku. Myslel jsem, že bylo všeobecně pochopeno, že členové České komory autorizovaných inženýrů a techniků mají stejná práva v přístupu k výkonu vybraných činností ve výstavbě. Zdá se, že se s tím nechce spokojit ČKA. Proto nemohu souhlasit s posledními kroky ČKA, kdy se opět, jako již v mnoha jiných případech, snaží dostat nás inženýry a techniky do submisivní pozice a veškerou projektovou činnost strhnout na sebe. Tak tomu bylo již v mnoha neoprávněných podmínkách vložených do územní dokumentace řady měst. Nedá se nic dělat, musíme nadále sledovat kroky ČKA. V současné době vedeme složitá jednání o přístupu autorizovaných osob v oboru pozemní stavby na evropský a možná i severoamerický trh. I tam jsou vytvářeny bariéry za účasti Ministerstva školství.

Dovolím si podrobněji reagovat na některé pasáže Vyjádření ČKA.

1. Architektonická tvorba, architekt a výsledky jeho práce, projektování, nejsou v návrhu zákona dostatečně formulovány.

Zde by dle názoru architektů měla být právě tato zásada naformulována a právně vymahatelná. Projektování je vždy komplexní činnost a nepřinálež í jenom oboru architektura. Zakázka v oblasti projektová dokumentace musí být vždy zpracována v souladu s autorizačním zákonem č. 360/1992 Sb., stavebním zákonem a jeho prováděcími předpisy.

Návrh zákona o ochraně památkového fondu vychází z cílů památkové péče „uchovávat specifickou součást kulturního bohatství společnosti pokud možno v původním stavu a v původním prostředí pro následující generace v souladu s udržitelným rozvojem společnosti.“ Základní povinností památkové péče každého státu je ochrana, zachování, využívání, údržba, prezentace a předání kulturního dědictví dalším generacím. Proto jsou v údržbě nemovitých památek zdůrazňovány především metody konzervace a restaurování. Proto také návrh

zákona upravuje výkon činnosti restaurátorů a zpracovatelů stavebně-historických průzkumů. U stavebních zásahů je návrh zákona o ochraně památkového fondu plně kompatibilní s platnými stavebními předpisy, a to jak procesně, terminologicky i metodicky. Není proto důvod, aby jakkoliv odlišně upravoval výkon činnosti architekta v péči o kulturní dědictví.

2. Stavba se musí přizpůsobit aktuálním potřebám už jen z hlediska vytápění, větrání, elektroinstalací a obecně soudobých nároků na hygienu, provoz a bezpečnost staveb. Tyto práce však musí být provedeny citlivě, aby se zachoval charakter a duch stavby.

Obory vytápění, větrání, elektroinstalací a obecně soudobé nároky na hygienu, provoz a bezpečnost staveb jsou obory, pro které jsou architekti školeni velice povrchně. Pro tyto obory je možno získat potřebnou odbornou způsobilost, kterou je autorizace v příslušných oborech, pouze ve ČKAIT. ČKA autorizace v daných oborech nemůže vůbec udělovat. Pochopitelně, stejně tak je tomu při návrhu statického zajištění stavby, které právě u nemovitých památek je velmi specifické.

3. Také z kulturního hlediska není správné uvažovat paušálně ve všech případech pouze o konzervaci. Naopak v historii bylo běžné, že nové generace přidávaly nové vrstvy, aniž by to bylo na újmu konečnému výsledku (viz např. katedrála sv. Víta v Praze se svou renesanční věží posazené na těle vrcholné gotiky). A právě míra a citlivost přístupu při obnově památek je umění architektury, které zákon o ochraně památkového fondu dle našeho názoru dostatečně nepostihuje. Nový život historické památky předpokládá nejen pouhé zakonzervování, ale mnohdy vyžaduje z hlediska celospolečenského najít pro památku i novou funkci, která pak zvyšuje hodnotu stavby na kulturní symbol historického kontextu.

Zcela je opomíjena invence inženýrů autorizovaných v oborech udělovaných ČKAIT. Architekti nejsou a nemohou být jedinými nositeli zakázky v oboru památkové péče. Musí jim být vždy ti nejzkušenější a odborně nejzdatnější odborníci, ať jsou autorizováni v oborech, pro které uděluje autorizaci jak ČKA tak i ČKAIT.

Péče o hmotnou podstatu památky a znalost dobových materiálů a postupů musí být v památkové péči prioritou pro všechny profese. Spíše bychom se měli nad novým zákonem o ochraně památkového fondu zamýšlet nad profesní přípravou nejen architektů, stavebních inženýrů a techniků, ale také jednotlivých stavebních řemesel.

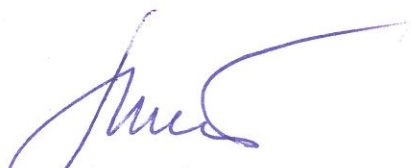
4. Vůči návrhu zákona o ochraně památkového fondu jsme uplatnili připomínky v rámci připomínkového řízení. Jejich vypořádání však probíhalo vzhledem k významu zákona, dle našeho názoru, překotně a pod časovým tlakem.

Z vlastní zkušenosti z projednávání našich připomínek můžeme konstatovat, že není pravdou, že by připomínky jednotlivých připomínkových míst byly vyřizovány překotně a pod časovým tlakem. A jak jsem uvedl v úvodu, byli jsme přizváni k projednávání.

Závěrem bych chtěl uvést, že není smyslem mého vyjádření prohlubovat rozpory mezi oběma Komorami, ba právě naopak. Velmi dobrý přístup je k vzájemné spolupráci při zpracování Standardů výkonů činnosti autorizovaných osob. Doufám, že stejně tak tomu bude při zahájeném projednávání obsahu dokumentace pro koordinované povolení stavby v souvislosti s návrhem nového stavebního zákona.

Nemohu připustit, aby naši technici a inženýři byli vylučováni z přístupu ke zpracování dokumentace a projektové dokumentace u některých staveb.

K návrhu zákona o památkové péči, mohu obecně poznamenat, že žádný významný nový právní předpis není stoprocentně dokonalý. Podle názoru našich členů, kteří se účastnili jednání expertů (kterých bylo hodně), je nový památkový zákon potřebný a v navrhované podobě je vyhovující.

Ing. Pavel Křeček, FEng.

Na vědomí

Mgr. Daniel Herman, ministr, Ministerstvo kultury, Maltézské náměstí 1, 118 11 Praha 1

Jan Hamáček, předseda, Parlament ČR, Poslanecká sněmovna, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1 – Malá Strana

prof. RNDr. Jiří Zlatuška, CSc., předseda, Výbor pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu, Parlament ČR, Poslanecká sněmovna, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1 – Malá Strana

Ing. arch. Ivan Plicka, CSc., předseda, Česká komora architektů, Josefská 34/6, 118 00 Praha 1